

Strand kommune
Postboks 115
4126 Jørpeland

Kontakt saksbehandler
Linn Berge Vormedal, 51568740

Rapport etter kontroll 2025.090.I.SFRO - Tilsyn 2025 - avfall - Strand - utsorteringskrav - avfallsforskriften kapittel 10A

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under digitalt tilsyn hos Strand kommune den 06.11.2025

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet og frister
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet og frister

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Strand kommune sørger ikke for utsortering og separat innsamling av plast fra husholdninger
- Avvik 2: Hytterrenovasjonen i kommunen er mangelfull

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren har anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Kommunen bør forbedre komposteringsprosessen av park- og hageavfall

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Videre oppfølging

Statsforvalteren forventer at kommunen retter avvikene innen rimelig tid og tar anmerkningen til etterretning. Det vil i denne omgang ikke bli fattet vedtak om retting med hjemmel i kommuneloven § 30-4. Tilsynet anses med dette for avsluttet.

Eventuelle kommentarer og spørsmål kan rettes til Statsforvalteren på sfropost@statsforvalteren.no, bruk saksnummer 2025/11597 og tilsynsnummer 2025.090.I.SFRO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Strand kommune sørger ikke for utsortering og separat innsamling av plast fra husholdninger

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 10a-4 b.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 10a-5

Beskrivelse av krav

Kommunen skal sørge for at plastavfall fra husholdninger, som kan forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes, utsorteres ved kildesortering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Strand kommune har ikke separat innsamling av plast fra husholdningene. Strand kommune, og resten av eierkommunene leverte plast og restavfall samlet til IVAR IKS sitt ettersorteringsanlegg på Forus, som ble totalskadd i brann i 2022. Siden den gang har det ikke blitt etablert en midlertidig løsning for sortering i påvente av gjenoppbygging.

Avvik 2: Hytterrenovasjonen i kommunen er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 10a-4 og 10a-5

Beskrivelse av krav

Kommunen skal sørge for separat innsamling av matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall fra husholdningene, inkludert hytter.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Strand kommune har en bringeordning for hytteområdene i kommunen, med containere for restavfall. Forskriften stiller krav til at også hytterrenovasjonen skal gjelde alle fraksjonene, inkludert matavfall, papp/papir, og plast. Dersom det skal være en bringeordning må kommunen gjøre en vurdering av at valgt plassering er langs hovedårene og tilstrekkelig for å dekke alle hytteområdene i kommunen.

Det er planlagt å utvide renovasjonen og det er et eget prosjekt knyttet til dette.

Anmerkning 1: Kommunen bør forbedre komposteringsprosessen av park- og hageavfall

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Park- og hageavfall leveres som en bringeordning til Nordmarka, hvor avfallet sluttbehandles. Sluttbehandlingen har imidlertid ikke vært optimal. Behandlingen har i stor grad bestått av

«kaldkompostering» av avfall som er 6–8 år gammelt. En liten del av komposten har blitt gjenbrukt og solgt til private aktører. Statsforvalteren har ikke i forbindelse med tilsynet fått tilsendt data om mengder park- og hageavfall levert til Nordmarka de siste årene.

Den 09.07.2025 fikk IVAR IKS en midlertidig tillatelse fra Statsforvalteren for kompostering på Nordmarka gjenvinningsstasjon, med vilkår blant annet knyttet til håndtering og utslipp til vann. Tillatelsen skal følges og gjelder fram til 09.07.2028. Innen den tid må anlegget ha gjennomført en evaluering av hvordan park- og hageavfall permanent skal håndteres.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48a og kommunelovens § 30-2. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Strand kommune sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av nasjonal tilsynsaksjon for utsortering og innsamling av husholdningsavfall etter avfallsforskriften kapittel 10 a del II.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Linn Berge Vormedal
- Elisabeth Time Ellingsen

Fra Strand kommune deltok:

- Oddbjørg Setre

Fra IVAR IKS deltok

- Jorunn Borgevik
- Tormod Rugland

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Strand kommune ble kontrollert under tilsynet:

- Strand kommune, anleggsnummer: 1130.0011.02

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Utsortering og innsamling av avfall
- Statistikk og levering av avfall

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Avfallsmengder for glass- metallemballasje, papir, våtorganisk og restavfall i Strand kommune 2023, 2024 og 2025
- Eksempel på faktura mellom IVAR IKS og Strand kommune
- PowerPoint presentasjon fra IVAR IKS

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Generelt

Strand kommune er medeier i IVAR IKS, og IVAR står for henting og videre behandling av avfallet.

Strand kommune har henteordning for matavfall, papp/papir, glass- og metallemballasje og restavfall. Det er mulig å levere park- og hageavfall og tekstilavfall på Nordmarka gjenvinningsstasjon. Strand kommune har nylig startet med et prosjekt for henting av småbatterier.

Utsorteringskrav

IVAR IKS har gjennomført plukkanalyser i 2025 som et grunnlag for oppstart av det nye ettersorteringsanlegget. Resultatene fra plukkanalysene inngår i beregningen av utsorteringsandelen. Det er nødvendig å vurdere hvor representative analysene er for både den enkelte kommune og de ulike avfallsfraksjonene. Effekten av plukkanalysene vil variere mellom kommuner med og uten egen henteordning for plast. Dersom analysene tolkes som et gjennomsnitt, innebærer det at kommuner med høy grad av utsortering vil få en nedjustert andel, mens kommuner uten utsortering vil få en oppjustert andel. Det ble lagt frem utsorteringsresultater fra Renovasjon Ryfylke til Statsforvalteren, men ikke egne tall for Strand kommune.

Vi viser for øvrig til Miljødirektoratets veileder for kommunene: [Veileder: Utsortering og materialgjenvinning av avfall fra husholdningene \(veileder for kommuner\) - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/no/tema/avfall/utsortering-og-materialgjenvinning-av-avfall-fra-husholdningene-veileder-for-kommuner)

Tekstilavfall

IVAR har opprettet en ordning for tekstilavfall på gjenvinningsstasjonen på Forus. Ødelagte tekstiler blir levert til nedstrøms anlegg. På grunn av utfordringer med nedstrømsløsninger i Europa og økonomi, er temaet oppe til vurdering igjen i IVAR og eierkommunene.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

Linn Berge Vormedal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent